

UZASADNIENIE

Dnia 22 lutego 2022 r. Federacja Rosyjska bezprawnie uznała obszary w obwodach donieckim i ługańskim w Ukrainie za niezależne podmioty, a dnia 24 lutego 2022 r. dokonała niesprowokowanej i nieuzasadnionej agresji wojskowej wobec Ukrainy. Unia Europejska (dalej: UE) i jej partnerzy międzynarodowi w odpowiedzi nałożyli na Federację Rosyjską oraz Republikę Białorusi (ze względu na jej rolę w ułatwianiu agresji) szereg sankcji.

Rosyjska agresja wojskowa wobec Ukrainy, nałożone sankcje i wprowadzone przez Federację Rosyjską środki odwetowe, wywierają obecnie i w dłuższym okresie nadal będą wywierać konsekwencje gospodarcze dla całego rynku wewnętrznego UE. Polskie przedsiębiorstwa również odczuwają wielorakie skutki tych środków, zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie: spadek popytu, zakłócenia realizowanych umów i projektów, spadek obrotów, zakłócenia w łańcuchach dostaw, zwłaszcza w przypadku surowców i półfabrykatów, lub niedostępność albo ekonomiczna nieopłacalność innych środków produkcji.

Rosyjska agresja wojskowa wobec Ukrainy zakłóciła łańcuchy dostaw niektórych produktów, zwłaszcza zbóż i olejów roślinnych, przywożonych z Ukrainy, a także łańcuchy dostaw w ramach wywozu do Ukrainy. Wysokie ceny energii wpływają negatywnie na gospodarkę i zmniejszają siłę nabywczą obywateli, zwłaszcza osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Mają także wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw, w szczególności w energochłonnych sektorach przemysłu. Szczególnie silnie ich wpływ odczuwają niektóre branże już wcześniej dotknięte pandemią COVID-19, takie jak transport i turystyka. Doświadczany w konsekwencji agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę wzrost kosztów produkcji może w niektórych przypadkach zagrozić dalszemu prowadzeniu działalności przez przedsiębiorstwa, które w innych okolicznościach osiągałyby zyski. Obniżenie rentowności produkcji oddziałuje negatywnie także na poziom zatrudnienia w przedsiębiorstwach. Kryzys odczuwany jest również na rynkach finansowych, w szczególności w zakresie płynności finansowej i wahań na rynku handlu towarami. Agresja wojskowa Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy pociągnęła za sobą również masową migrację przymusową obywateli Ukrainy, zarówno wewnątrz tego państwa, jak i do krajów sąsiadujących. Ten bezprecedensowy napływ uchodźców do UE ma poważne konsekwencje humanitarne i gospodarcze.

Mając na względzie przepis art. 107 ust. 3 lit. b Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TFUE), zgodnie z którym za zgodną z rynkiem wewnętrznym może zostać uznana pomoc państwa mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce Państwa Członkowskiego, w dniu 24 marca 2022 r. Komisja Europejska wydała Komunikat Komisji Tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE CI 131 z 24.03.2022, str. 1; dalej: Komunikat). Celem Komunikatu jest stworzenie ram prawnych umożliwiających Państwom Członkowskim wprowadzenie środków pomocy państwa zgodnych z zasadami unijnego prawa pomocy publicznej w celu złagodzenia skutków gospodarczych będących następstwem agresji Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy, a także sankcji nałożonych przez UE i jej partnerów gospodarczych w kontekście tej agresji oraz środków odwetowych wprowadzonych przez Federację Rosyjską. W szczególności, celem rozwiązań wprowadzonych Komunikatem jest poprawa płynności i dostępu do finansowania dla przedsiębiorstw mających problemy gospodarcze wskutek obecnego kryzysu, ochrona aktywności gospodarczej i miejsc pracy oraz ułatwienie niezbędnych dostosowań strukturalnych w odpowiedzi na nową sytuację gospodarczą.

Projektowane rozporządzenie wdraża rozwiązania przewidziane w sekcji 2.3 „Wsparcie płynności w formie subsydiowanych pożyczek” Komunikatu, tworząc krajowe podstawy do udzielania pomocy publicznej mającej na celu łagodzenie skutków gospodarczych doświadczanych przez polskich przedsiębiorców w wyniku agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę. Jednocześnie, w celu skutecznego wprowadzenia określonych środków prawnych na podstawie Komunikatu, konieczne jest ich notyfikowanie do Komisji Europejskiej na podstawie art. 108 ust. 3 TFUE.

Krajową podstawę prawną do wydania rozporządzenia stanowią art. 31 i 32 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 986 oraz z 2022 r. poz. 1079). Art. 31 stanowi podstawę prawną do wydania przepisów regulujących zasady udzielania pomocy publicznej ze środków programów operacyjnych na lata 2014-2020, natomiast art. 32 – przepisów regulujących zasady udzielania pomocy publicznej ze środków, o których mowa w art. 3b pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079). W przypadku art. 32 chodzi o podlegające ponownemu wykorzystaniu środki instrumentów inżynierii finansowej, o których mowa w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego

Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006, str. 25, z późn. zm.).

W § 1 projektu rozporządzenia określony został przedmiotowy zakres projektowanej regulacji. Niniejszy projekt rozporządzenia reguluje szczegółowe przeznaczenie, warunki i tryb udzielania pomocy publicznej mającej na celu wsparcie polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy, udzielanej z instrumentów finansowych, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818) oraz ze środków, o których mowa w art. 3b pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. W projekcie rozporządzenia wskazano również podmioty, które mogą na jego podstawie udzielać pomocy publicznej.

W § 2 zamieszczono słowniczek najważniejszych pojęć, którymi posłużono się w rozporządzeniu, tj., definicje: beneficjenta, dużego przedsiębiorcy, ekwiwalentu dotacji brutto, gwarancji, mikroprzedsiębiorcy, małego przedsiębiorcy i średniego przedsiębiorcy, poręczenia, pośrednika finansowego, pożyczki, przedsiębiorcy, przeniesienia oraz wsparcia.

Zgodnie z regulacją zawartą w § 3, pomoc publiczna może być udzielana mikroprzedsiębiorcom, małym przedsiębiorcom, średnim przedsiębiorcom oraz dużym przedsiębiorcom zarówno na cele obrotowe, jak i na cele inwestycyjne, pod warunkiem, że pomoc jest nakierowana na łagodzenie skutków społeczno-gospodarczych kryzysu wywołanego agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.

W § 4 wskazano, że pomoc może być udzielona wyłącznie takim przedsiębiorcom, którzy nie znajdują się w trudnej sytuacji. W zależności od tego, na działalność w jakim sektorze udzielona ma być pomoc, trudna sytuacja definiowana będzie zgodnie z art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.) (dalej: Rozporządzenie nr 651/2014), zgodnie z art. 2 pkt 14 rozporządzenia Komisji (UE) nr 702/2014 z dnia 25 czerwca 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1, z późn. zm.) –

jeżeli pomoc ma być udzielona w sektorze podstawowej produkcji produktów rolnych w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia 651/2014, albo zgodnie z art. 3 pkt 5 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1388/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r. uznającego niektóre kategorie pomocy udzielanej przedsiębiorstwom prowadzącym działalność w zakresie produkcji, przetwórstwa i wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa i akwakultury za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 369 z 24.12.2014, str. 37, z późn. zm.) – jeżeli pomoc ma być udzielona w sektorze rybołówstwa lub akwakultury, objętych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1379/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rybołówstwa i akwakultury, zmieniającym rozporządzenia Rady (WE) nr 1184/2006 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 104/2000 (Dz. Urz. UE L 354 z 28.12.2013, str. 1, z późn. zm.) (§ 4 ust. 1).

Na podstawie rozporządzenia nie można udzielać pomocy przedsiębiorstwom objętym sankcjami przyjętymi przez UE, w tym między innymi:

- podmiotom wymienionym w aktach prawnych nakładających sankcje,
- przedsiębiorcom będącym własnością podmiotów, w które wymierzone są te sankcje lub z takimi podmiotami tworzącymi jedno przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.),
- przedsiębiorcom prowadzącym działalność w sektorach przemysłu, w które wymierzone są te sankcje, chyba że przedsiębiorca wykaże, że udzielenie mu pomocy nie będzie stać w sprzeczności z tymi sankcjami. (§ 4 ust. 2).

Projektowane rozporządzenie wyklucza możliwość udzielania na jego podstawie pomocy publicznej uwarunkowanej przeniesieniem działalności produkcyjnej lub innej działalności beneficjenta (tej samej lub podobnej działalności lub jej części) z innego kraju na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego (dalej: EOG) na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (§ 4 ust. 3). Przeniesienie w rozumieniu niniejszego rozporządzenia ma miejsce wówczas, gdy produkt lub usługa w zakładzie, z którego działalność jest przenoszona (dalej: zakładzie pierwotnym), i zakładzie objętym pomocą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

służy przynajmniej częściowo do tych samych celów oraz zaspokaja wymagania lub potrzeby tej samej kategorii klientów oraz w jednym z pierwotnych zakładów beneficjenta w EOG nastąpiła likwidacja miejsc pracy związanych z taką samą lub podobną działalnością.

Na podstawie rozporządzenia nie można udzielać wsparcia pośrednikom finansowym (§ 4 ust. 4). Konsekwencją tego zakazu jest wprowadzenie regulacji, zgodnie z którą pośrednik finansowy jest obowiązany do zapewnienia mechanizmu gwarantującego, że korzyści, które mógłby osiągnąć w związku z udzielaniem pomocy, niewynikające z niniejszego rozporządzenia, są przekazywane, w możliwie największym zakresie, przedsiębiorcy, zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia (§ 4 ust. 5). Korzyścią, jaką, zgodnie z projektowanym rozporządzeniem, może osiągać pośrednik finansowy w związku z udzielaniem pomocy, są odsetki od udzielonej pożyczki, wyliczone zgodnie z regulacją projektowanego rozporządzenia.

W § 5 określono katalog podmiotów udzielających pomocy na podstawie rozporządzenia. W przypadku programów operacyjnych na lata 2014-2020 są to podmioty wdrażające instrumenty finansowe, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818). W przypadku pomocy ze środków, o których mowa w art. 3b pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju podmiotem udzielającym pomocy jest pośrednik finansowy, z którym dysponent takich środków podpisał umowę dotyczącą ponownego ich wykorzystania albo aneks w tym zakresie do dotychczas obowiązującej umowy o dofinansowanie, a także inny pośrednik finansowy, z którym ww. pośrednik finansowy podpisał umowę dotyczącą wykorzystania takich środków.

W § 6 wskazano, że pomoc na podstawie rozporządzenia może być udzielana jedynie w formie pożyczki.

W § 7 wskazano, że wartość pomocy jest wyrażana w ekwiwalencie dotacji brutto. Regulacja ma na celu zapewnienie, że udzielona pomoc będzie pomocą przejrzystą.

W § 8 określono szczegółowe zasady udzielania pomocy. W ust. 1 i 2 wskazano sposób wyliczenia ekwiwalentu dotacji brutto dla pożyczki. W ust. 3 wskazano minimalny poziom oprocentowania, jaki musi zastosować podmiot udzielający pożyczki. Zgodnie z Komunikatem, oprocentowanie pożyczki stosowane przez podmiot udzielający pomocy jest

równe stopie bazowej ustalonej zgodnie z komunikatem Komisji w sprawie zmiany metody ustalania stóp referencyjnych i dyskontowych (Dz. Urz. UE C 14 z 19.01.2008, str. 6), obowiązującej na dzień 1 lutego 2022 r. lub w chwili zgłoszenia, powiększonej co najmniej o wskazaną w ust. 3 marżę ryzyka kredytowego. W związku z faktem, że stopa bazowa obowiązująca na dzień 1 lutego 2022 r. wynosiła 2,04%, na dzień 1 marca 2022 r. – 2,85%, na dzień 1 kwietnia 2022 r. – 3,42%, na dzień 1 maja 2022 r. – 4,06%, a na dzień 1 czerwca 2022 r. – 4,88%, na podstawie czego można przyjąć, że jej wartość w dniu notyfikacji będzie wyższa niż wartość z dnia 1 lutego 2022 r., w rozporządzeniu przyjęto – korzystniejszą dla przedsiębiorców - stopę bazową obowiązującą na dzień 1 lutego 2022 r. jako podstawę wyznaczenia oprocentowania. Oprocentowanie nie może wynosić mniej niż 10 punktów bazowych rocznie. Jednocześnie w **ust. 4** wskazano, że wartość odsetek wynikająca z oprocentowania pożyczki zastosowanego przez podmiot udzielający pomocy musi być niższa niż rynkowa wartość odsetek. W **ust. 5** wskazano maksymalne procentowe wartości, jakich nie może przekraczać udzielana pożyczka, nie wskazując jednocześnie jej maksymalnej wartości kwotowej. Maksymalna dopuszczalna wysokość pożyczki będzie uzależniona od wartości średnich rocznych obrotów beneficjenta za ostatnie trzy zamknięte okresy obrachunkowe (**ust. 5 pkt 1**) albo od kosztów energii za okres 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym złożono wniosek do podmiotu udzielającego pomocy (**ust. 5 pkt 2**). W przypadku przedsiębiorcy, w przypadku którego dane dotyczące obrotów dostępne są jedynie za okres krótszy niż trzy zamknięte okresy obrachunkowe lub dane dotyczące kosztów energii jedynie za okres krótszy niż 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym złożono wniosek do podmiotu udzielającego pomocy, maksymalna dopuszczalna wysokość pożyczki określana będzie na podstawie danych dotyczących całego okresu funkcjonowania takiego przedsiębiorcy, dostępnych w momencie złożenia wniosku o udzielenia pomocy.

Jednocześnie w rozporządzeniu wskazano możliwość przyznania pożyczki w kwocie wyższej, niż wynika z ust. 5 pkt 1 i 2, tj. w sytuacji uzasadnionej – wynikającym z agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę - interesem społecznym lub ważnym interesem przedsiębiorcy, popartej uzasadnionym oświadczeniem przedsiębiorcy o zwiększonym zapotrzebowaniu na płynność w konsekwencji agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę (**ust. 6**). Możliwość przyznania pożyczki w kwocie wyższej, niż wynika z ust. 5 pkt 1 i 2, traktowana jest jako sytuacja wyjątkowa. Spełnienie warunków przyznania wyższej pomocy na podstawie ust. 6 powinien każdorazowo ocenić podmiot udzielający pomocy. Podmiot udzielający pomocy

będzie musiał zweryfikować, czy oświadczenie przedsiębiorcy uzasadnia wyższą wysokość pożyczki, o którą się ubiega. Uzasadnienie przedstawiane przez przedsiębiorców będą się różnić, w zależności od przypadku, ponieważ potrzeby w zakresie płynności będą wynikać z odmiennych warunków prowadzenia działalności. Ocena dokonywana przez podmiot udzielający pomocy powinna obejmować także weryfikację, czy zapotrzebowanie na płynność nie zostało już wcześniej objęte środkami pomocy na podstawie komunikatu Komisji Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (Dz. Urz. UE C1 91 z 20.03.2020, str. 1, z późn. zm.). Podmiot udzielający pomocy powinien również zapewnić, że udzielana pomoc będzie proporcjonalna do efektów społeczno-ekonomicznych osiąganych w wyniku udzielenia pomocy oraz przeszkód, które dzięki niej mają zostać przezwyciężone.

Możliwość ubiegania się o pożyczkę w kwocie wyższej, niż wynika z ust. 5 pkt 1 i 2, dotyczy w szczególności beneficjentów posiadających związki gospodarcze z partnerami z Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy, czy też prowadzących działalność w sektorach szczególnie dotkniętych bezpośrednimi lub pośrednimi skutkami rosyjskiej agresji, w tym sankcjami gospodarczymi wprowadzonymi przez Unię Europejską i jej partnerów międzynarodowych oraz środkami odwetowymi wprowadzonymi przez Federację Rosyjską. Skutki te mogą obejmować zakłócenia w łańcuchach dostaw lub nieuregulowane płatności z Federacji Rosyjskiej lub Ukrainy, zwiększone ryzyko cyberataków lub wzrost cen niektórych środków produkcji lub surowców wskutek obecnego kryzysu.

Zgodnie z informacjami Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu¹⁾, w 2021 r. wartość polskiego eksportu na Ukrainę wyniosła 6,3 mld EUR, natomiast wartość importu z Ukrainy wyniosła 4,3 mld EUR. W 2020 r., Ukraina była 14. partnerem Polski w eksporcie towarowym i 21. w imporcie, zaś dla Ukrainy Polska była 2. najważniejszym partnerem eksportowym i 4. najważniejszym partnerem pod względem importu towarowego. Ukraina pozostawała kluczowym rynkiem dla kilku wybranych branż, w przypadku których zakłócenia dostaw mogą być kluczowe: Ukraina była w 2021 r. odbiorcą 20% polskiego eksportu nawozów oraz dostawcą 36% rud metali, 23% tłuszczów pochodzenia zwierzęcego oraz 12% drewna i artykułów z drewna. W strukturze towarowej natomiast rosyjskiego eksportu do Polski dominowały surowce energetyczne, metale, chemikalia oraz drewno. Z kolei w strukturze

---

¹⁾ https://www.paih.gov.pl/rynki_zagraniczne/Ukraina
https://www.paih.gov.pl/rynki_zagraniczne/Rosja

towarowej eksportu z Polski do Rosji dominowały maszyny i urządzenia, produkty spożywcze, plastiki, perfumy oraz artykuły farmaceutyczne. W takiej sytuacji zaburzenia łańcuchów dostaw oznaczają konieczność poszukiwania nowych źródeł dostaw i zazwyczaj wyższe – z powodu zwiększonej konkurencji na rynku międzynarodowym, w szczególności na rynku surowców energetycznych – ceny oraz związane z transakcjami koszty (np. koszty transportu). Zwiększone ceny skutkują niższymi marżami, a w konsekwencji – zwiększonymi potrzebami w zakresie płynności, które nie mogą być pokryte zyskami ze sprzedaży, która uległa redukcji wskutek wybuchu konfliktu w Ukrainie. W **ust. 7** zawarto regulację, zgodnie z którą przepisu ust. 6 nie stosuje się, jeżeli przed udzieleniem pomocy przedsiębiorcy jego zapotrzebowanie na płynność zostało pokryte zgodnie z komunikatem Komisji Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 – przedmiotowe ograniczenie jest konsekwencją konieczności unikania udzielania nadmiernej pomocy publicznej i wynika z pkt. 50 lit. e ppkt iii Komunikatu. W **ust. 8** wskazano, że pożyczka może być udzielona maksymalnie na 6 lat.

Zgodnie z **§ 9 ust. 1**, pomoc udzielana na mocy niniejszego rozporządzenia może być łączona z pomocą udzielaną na innych podstawach prawnych, zwaną dalej „inną pomocą”, z zachowaniem zasad określonych w tych podstawach, oraz z pomocą *de minimis* udzielaną zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*, rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.), rozporządzenia Komisji (UE) nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. Urz. UE L 190 z 28.06.2014, str. 45, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.). Pomoc udzielana na podstawie projektowanego rozporządzenia nie wpływa na limit pomocy *de minimis* dostępny danemu przedsiębiorcy (nie zmniejsza go) i na odwrót – fakt wcześniejszego przyznania pomocy *de minimis* nie wpływa, przynajmniej bezpośrednio, na wielkość pomocy, jaką przedsiębiorca

może uzyskać na mocy projektowanego rozporządzenia. Pomoc udzielona na podstawie rozporządzenia może być kumulowana z inną pomocą w formie pożyczki udzieloną zgodnie z sekcją 2.3 Komunikatu oraz inną pomocą w formie poręczenia lub gwarancji udzieloną zgodnie z sekcją 2.2 Komunikatu, ale nie dotyczącą pożyczki udzielonej na podstawie rozporządzenia, pod warunkiem że nie zostaną przekroczone pułapy dozwolonej wartości pożyczek udzielonych przedsiębiorcy zgodnie z sekcją 2.3 Komunikatu lub na spłatę których udzielono poręczenia lub gwarancji zgodnie z sekcją 2.2 Komunikatu, określone zgodnie z § 8 ust. 5 albo 6 (**§ 9 ust. 2**).

W **§ 10** projektu rozporządzenia uregulowano kwestie związane z trybem udzielenia pomocy w zakresie składania wniosku i jego treści. Przedsiębiorca ubiegający się o pomoc składa pisemny wniosek do podmiotu udzielającego pomocy (**ust. 1**). Obowiązkowymi elementami wniosku o udzielenie pomocy są nazwa przedsiębiorcy oraz cel, na jaki przeznaczona ma być pomoc (**ust. 2 pkt 1 i 2**). Konieczne do przedstawienia będą również informacje, niezbędne do stwierdzenia, czy podmiot wnioskujący o pomoc publiczną ma prawo do jej uzyskania we wnioskowanej wysokości (**ust. 2 pkt 3**). Podstawowymi danymi, w oparciu o które określa się możliwą do uzyskania kwotę pożyczki, są średnie roczne obroty przedsiębiorcy za ostatnie trzy zamknięte okresy obrotowe lub koszty energii za okres 12 miesięcy poprzedzających miesiąc, w którym złożono wniosek. Jednak w uzasadnionych przypadkach, jeżeli przedsiębiorca oświadczy ich występowanie, możliwe jest przyznanie pożyczki w wysokości wyższej, niż wynika z zastosowania powyższych punktów odniesienia. Podmiot wnioskujący o pomoc będzie również obowiązany do przedstawienia podmiotowi udzielającemu pomocy informacji o wszelkiej pomocy publicznej otrzymanej po dniu 31 stycznia 2022 r. w formie pożyczki, poręczenia albo gwarancji (Komisja Europejska stosuje Komunikat od dnia 1 lutego 2022 r. – pkt 59 Komunikatu). Wprowadzona regulacja ma umożliwić podmiotowi udzielającemu pomocy weryfikację, czy na skutek udzielenia pomocy nie dojdzie do niedozwolonej kumulacji pomocy. Biorąc pod uwagę, że podmiot wnioskujący o pomoc może nie mieć pełnej wiedzy, w jaki sposób dokonać weryfikacji wystąpienia kumulacji pomocy oraz które podstawy prawne oparte są na sekcji 2.2 lub sekcji 2.3 Komunikatu, projektodawca wprowadził regulację, zgodnie z którą podmiot ubiegający się o pomoc, powinien przedstawić informację o wszystkich przypadkach pomocy publicznej otrzymanej w którejkolwiek ze wskazanych form po dniu 31 stycznia 2022 r. (**ust. 2 pkt 4**). W zależności od specyfiki konkretnego przypadku (np. czy pomoc będzie udzielana na cele

obrotowe, czy inwestycyjne), podmiot udzielający pomocy może żądać od przedsiębiorcy przedstawienia innych informacji (**ust. 2 pkt 5**). Może w szczególności zażądać dodatkowych dokumentów i informacji, jeżeli okaże się, że przedsiębiorca otrzymał pomoc, która może podpadać pod przepis § 9 ust. 2. Również w sytuacji wskazanej w § 4 ust. 2 lit. c przedsiębiorca może zostać zobowiązany do wykazania, że udzielenie mu pomocy nie będzie stać w sprzeczności z wprowadzonymi przez UE sankcjami.

W § 11 uregulowano kwestię związaną z ostatnim elementem w ramach trybu udzielania pomocy – podpisaniem umowy.

W § 12 wskazano okres udzielania pomocy na podstawie projektowanego rozporządzenia. Okres ten jest spójny z okresem wskazanym w Komunikacie. Pomocy będzie można udzielać do dnia 31 grudnia 2022 r.

W § 13 określono termin wejścia w życie rozporządzenia, tj. z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1641) standardowy okres *vacatio legis* wynosi 14 dni, natomiast zgodnie z ust. 2 w uzasadnionych przypadkach termin ten może zostać skrócony. W ocenie organu wydającego rozporządzenie, uzasadnionym jest skrócenie terminu wejścia w życie przedmiotowego aktu normatywnego z uwagi na pilną konieczność zapewnienia podstaw prawnych dla udzielania pomocy publicznej w celu wspierania przedsiębiorstw w związku z potrzebą przeciwdziałania negatywnym skutkom gospodarczym agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, a zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. Należy przy tym zaznaczyć, że wcześniejsze wejście w życie rozporządzenia jest korzystne dla obiorców pomocy udzielanej na jego podstawie, ponieważ pozwoli na wcześniejsze uruchomienie środków na wsparcie realizowanych przez nich projektów.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i nie podlega notyfikacji Komisji Europejskiej w tym zakresie.

Rozporządzenie będzie wymagało notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U.

z 2021 r. poz. 743 oraz z 2022 r. poz. 807), gdyż stanowi program pomocowy wydany na podstawie Komunikatu. Rozporządzenie jest zgodne z obowiązującymi regulacjami Unii Europejskiej w tym zakresie i nie wymaga przedstawienia właściwym organom.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projektowane rozporządzenie zostało udostępnione w Biuletynie Informacji Publicznej z chwilą przekazania projektu do uzgodnień z członkami Rady Ministrów.

<p>Nazwa projektu projekt rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie udzielania pomocy z instrumentów finansowych oraz ze środków instrumentów inżynierii finansowej podlegających ponownemu wykorzystaniu, w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Marcin Horała, Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Agnieszka Pałka agnieszka.palka@mfipr.gov.pl, tel. 22 273 88 40</p>	<p>Data sporządzenia 15.06.2022 r.</p> <p>Źródło: Prawo UE oraz art. 31 i 32 ustawy z dnia 3 kwietnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach wspierających realizację programów operacyjnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 986 oraz z 2022 r. poz. 1079)</p> <p>Nr w wykazie prac: 22</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

24 lutego 2022 r. dokonała niesprowokowanej i nieuzasadnionej agresji wojskowej wobec Ukrainy. Unia Europejska (dalej: UE) i jej partnerzy międzynarodowi w odpowiedzi nałożyli na Federację Rosyjską oraz Republikę Białorusi (ze względu na jej rolę w ułatwianiu agresji) szereg sankcji. Rosyjska agresja wojskowa wobec Ukrainy, nałożone sankcje i wprowadzone przez Federację Rosyjską środki odwetowe, wywierają obecnie i w dłuższym okresie będą nadal wywierać konsekwencje gospodarcze dla całego rynku wewnętrznego. Polskie przedsiębiorstwa również odczuwają wielorakie skutki tych środków, zarówno bezpośrednie, jak i pośrednie: spadek popytu, zakłócenia realizowanych umów i projektów, spadek obrotów, zakłócenia w łańcuchach dostaw, zwłaszcza w przypadku surowców i półfabrykatów, lub niedostępność albo ekonomiczna nieopłacalność innych środków produkcji.

Rosyjska agresja wojskowa wobec Ukrainy zakłóciła łańcuchy dostaw niektórych produktów, zwłaszcza zbóż i olejów roślinnych, przywożonych do UE, w tym Polski z Ukrainy, a także łańcuchy dostaw w ramach wywozu do Ukrainy. Wzrost cen energii elektrycznej i gazu w UE miał poważny wpływ na rynek energii. Wysokie ceny energii wpływają negatywnie na gospodarkę i zmniejszają siłę nabywczą obywateli, zwłaszcza osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji. Mają także wpływ na konkurencyjność przedsiębiorstw, w szczególności w energochłonnych sektorach przemysłu. Szczególnie silnie ich wpływ odczuwają niektóre branże już wcześniej dotknięte pandemią COVID-19, takie jak transport i turystyka. Doświadczany w konsekwencji agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę wzrost kosztów produkcji może w niektórych przypadkach zagrozić dalszemu prowadzeniu działalności przez przedsiębiorstwa, które w innych okolicznościach osiągałyby zyski. Obniżenie rentowności produkcji oddziałuje negatywnie także na poziom zatrudnienia w przedsiębiorstwach. Agresja wojskowa Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy pociągnęła za sobą również masową migrację przymusową obywateli Ukrainy, zarówno wewnątrz tego państwa, jak i do krajów sąsiadujących. Ten bezprecedensowy napływ uchodźców do UE ma poważne konsekwencje humanitarne i gospodarcze.

Skutki odczuwane są w szczególności w zakresie płynności finansowej. W przypadkach wielu przedsiębiorstw planowane jest ograniczenie lub zawieszenie działalności gospodarczej, planowane są redukcje zatrudnienia, narastają zatory płatnicze. Potrzebne jest wsparcie publiczne, aby zapewnić dostępność do finansowania dla przedsiębiorstw, które pozwolą przeciwdziałać szkodom oraz zachować ciągłość działalności gospodarczej w sytuacji kryzysowej wywołanej agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W dniu 24 marca 2022 r. Komisja Europejska wydała Komunikat Komisji Tymczasowe kryzysowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki po agresji Rosji wobec Ukrainy (Dz. Urz. UE CI 131 z 24.03.2022, str. 1; dalej: Komunikat). Celem Komunikatu jest stworzenie ram prawnych umożliwiających Państwom Członkowskim

wprowadzenie środków pomocy państwa zgodnych z zasadami unijnego prawa pomocy publicznej w celu złagodzenia skutków gospodarczych będących następstwem agresji Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy, a także sankcji nałożonych przez UE i jej partnerów gospodarczych w kontekście tej agresji oraz środków odwetowych wprowadzonych przez Federację Rosyjską. W szczególności, celem rozwiązań wprowadzonych Komunikatem jest poprawa płynności i dostępu do finansowania przedsiębiorstwom mającym problemy gospodarcze wskutek obecnego kryzysu, ochrona aktywności gospodarczej i miejsc pracy oraz ułatwienie niezbędnych dostosowań strukturalnych w odpowiedzi na nową sytuację gospodarczą.

Projektowane rozporządzenie tworzy podstawę prawną do udzielania pomocy publicznej dopuszczanej przez Komisję Europejską w Komunikacie. Pomoc może być udzielona w formie pożyczki zgodnie z sekcją 2.3 Komunikatu. Rozporządzenie przewiduje udzielanie pomocy publicznej zarówno MŚP, jak i dużym przedsiębiorcom tak na cele obrotowe, jak i na cele inwestycyjne, pod warunkiem, że celem pomocy jest złagodzenie skutków gospodarczych agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

Pomoc może być udzielona przedsiębiorcom, którzy w dniu jej udzielenia nie znajdują się w trudnej sytuacji w rozumieniu art. 2 pkt 18 rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.).

Pomoc udzielana będzie ze środków programów operacyjnych perspektywy finansowej 2014-2020 oraz ze środków, o których mowa w art. 3b pkt 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 r. poz. 1057 oraz z 2022 r. poz. 1079).

Pomoc udzielana będzie nie później niż do dnia 31 grudnia 2022 r.

Indykatywny budżet programu pomocowego to ok. 65 mln zł.

Nie ma możliwości osiągnięcia celu wprowadzenia przedmiotowej regulacji w sposób inny niż przez podjęcie właściwych działań legislacyjnych.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Ze względu na to, że skutki agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę dotyczą wszystkich państw członkowskich UE, rozwiązania zaproponowane przez Komisję Europejską w Komunikacie będą także przez nie wykorzystywane.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Przedsiębiorcy – MŚP oraz duzi - beneficjenci		Sprawozdawczość programów operacyjnych	Zabezpieczenie płynności finansowej.
Osoby zatrudnione w przedsiębiorcach - beneficjentach			Ochrona przed utratą zatrudnienia.
Podmioty udzielające pomocy publicznej			Zapewnienie sprawnego systemu dystrybucji pomocy publicznej.
Gospodarstwa domowe			Zabezpieczenie płynności finansowej gospodarstw domowych.
(dodaj/usuń)			
(dodaj/usuń)			

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie przeprowadzono konsultacji publicznych ze względu na pilny charakter projektu oraz brak negatywnego wpływu na obywateli i sektor finansów publicznych.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

ceny stałe z ..... r.)	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Poprawa płynności finansowej przedsiębiorstw, dzięki czemu możliwa będzie ich przetrwanie na rynku w warunkach kryzysu wywołanego agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Poprawa płynności finansowej przedsiębiorstw, dzięki czemu możliwa będzie ich przetrwanie na rynku w warunkach kryzysu wywołanego agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Utrzymanie zatrudnienia w gospodarce narodowej, zmniejszenie skali spadku dochodów gospodarstw domowych.						
	(dodaj/usuń)							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)							
	(dodaj/usuń)							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Projektowana regulacja będzie miała pozytywny wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, szczególnie z sektora MSP. Projektowane rozporządzenie może mieć pozytywny wpływ na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych i starszych.

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

X nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

- tak
 nie
 nie dotyczy

- zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

- zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczacji.

- tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane rozporządzenie będzie miało pozytywny wpływ na rynek pracy: umożliwi poprawę płynności finansowej przedsiębiorstw, co wpłynie na zmniejszenie ich skłonności do redukcji kosztów osobowych (zatrudnienia), tym samym wpływając na ograniczenie wzrostu stopy bezrobocia.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☒ sytuacja i rozwój regionalny ☐ sądy powszechne, administracyjne lub wojskowe	☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ inne:	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Uzyskana dzięki projektowanemu rozporządzeniu poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw pozwoli złagodzić wpływ kryzysu wywołanego agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i konsekwencji sankcji nałożonych przez UE na Federację Rosyjską i Republikę Białorusi na przedsiębiorstwa, które bez takiej pomocy musiałyby upaść. W ten sposób projektowane rozwiązania przyczyniają się do zmniejszenia konsekwencji gospodarczych agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę dla poszczególnych regionów.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Wejście w życie projektowanego rozporządzenia z dniem następującym po dniu jego ogłoszenia pozwoli na jak najszybsze wdrożenie środków pomocowych dla przedsiębiorstw w sytuacji kryzysu wywołanego agresją Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty projektu zostaną zbadane m.in. przy okazji ewaluacji ex-post w ramach poszczególnych programów operacyjnych. Zastosowane zostaną mierniki w postaci osiągniętych wskaźników monitoringowych.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Nie dotyczy.		